

vt Juthaksen ym. aloite linja-autoasemalla vallitsevien epäkohtien poistamiseksi (22. 2. 201 §);

vt Saukkosen ym. aloite koululais- ja invalidialennusten myöntämiseksi kaikille niihin oikeutetuille kaupungin asukkaille samoilla perusteilla (11. 1. 28 §) sekä

vt Parosen ym. aloite alennuslippujen myöntämiseksi esikaupunkialueella asuville koululaisille (21. 11. 983 §);

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satamamaksujen korottaminen. Sen jälkeen kun Suomi v. 1955 oli liittynyt kansainväliseen mittausopimukseen, tuli uusi mittausjärjestelmä voimaan maassamme 19. 7. 1955. Tämä uusi järjestelmä vaikutti satamamaksuihin vähentävästi siten, että erityisesti eräät ulkomaiset alustyyppit tulivat kansainvälisen mittausjärjestelmän mukaan mitattuina nettovetoisuudeltaan pienemmiksi kuin mitä ne olivat olleet suomalaisen järjestelmän mukaan mitattuina. Edelleen oli satamiin rakennettu lisää laitureita, uusittu entisiä ja parannettu muita laitteita. Lisäksi olivat valtion viranomaiset asettaneet satamien hoidettavaksi eräitä sosiaalisia velvollisuuksia, jotka edistivät työturvallisuutta. Em. seikkojen vuoksi oli Suomen Satamaliitto ilmoittanut pyytäneensä sisäasiainministeriön suostumusta satamamaksujen korottamiseen. Kaupunginvaltuusto päätti, että sisäasiainministeriön v. 1924 vahvistaman tariffin, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksuja Helsingin kaupungissa, 1—4 §:ssä mainitut maksut kannettaisiin nykyisistä maksuista 20 % korotettuina, eli 12-kertaisina, v. 1924 vahvistettuihin maksuihin verrattuina. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi, joka vahvisti sen 8. 5. (11. 4. 375 §, 13. 6. 552 §, kunn. as. kok. n:o 77, v:n 1924 kunn. as. kok. s. 115).

Kaupunginvaltuuston em. päätöksen jälkeen oli valtio korottanut luotsi-, majakka- ja muita merenkulkua koskevia valtiolle meneviä maksuja 18—25 %, jonka johdosta vt Backman ym. olivat 30. 5. tekemässään aloitteessa ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kääntymään Satamaliiton puoleen esityksellä, että Satamaliitto ryhtyisi toimenpiteisiin satamamaksujen korottamiseksi samassa laajuudessa, mitä valtiolle merenkulusta meneviä maksuja oli korotettu. Satamalautakunta oli aloitteen johdosta huomauttanut, että satamamaksut ovat viime vuosina seuranneet valtion merenkulkumaksujen muutoksia. Tämän vuoksi ja kun kertomusvuoden kesäkuun alusta oli korotettu majakka-, jää- ja hinausmaksut 13-kertaisiksi v:n 1939 maksumääriin nähden, olisi ehkä aiheellista pyytää ao. viranomaisten suostumusta satamamaksujen korottamiseksi samaan tasoon, joten satamalautakunta oli esittänyt, että kaupunginhallitus tekisi Suomen Satamaliitolle esityksen siitä, että kaupunkien yhtenäiset satamamaksutariffit korotettaisiin siten, että ne olisivat 13-kertaiset v:n 1924 tariffissa vahvistettuihin maksuihin verrattuina. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli Satamaliiton hallitus jo 7. 9. tehnyt sisäasiainministeriölle esityksen, että ministeriö suostuisi em. suuruiseen satamamaksujen korotukseen. Kaupunginvaltuusto päätti katsoa eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (30. 5. 541 §, 24. 10. 873 §).

Kaupungin vapauttaminen tuulaakimaksujen vastikkeeksi asetetuista velvollisuuksista. Vt M. Backman ym. olivat ko. asiasta tekemässään aloitteessa huomauttaneet mm., että tuulaakimaksujen kanto-oikeus myönnettiin jo 1600-luvulla eräille ulkomaankauppaa harjoittaville kaupungeille korvaukseksi sellaisista tehtävistä, joita valtio maaseudulla hoitaa omalla kustannuksellaan. Tällaisia kustannuksia aiheuttavat mm. oikeudenhoito, ulosottotoimi, veronkanto, maistraatti, tulli- ja pakkaushuoneen kunnossapito, poliisilaitos yms. Valtion tehtävien hoitamisesta kaupungeille aiheutuvat kulut ovat tavallisesti olleet tuulaakituloja suuremmat ja kun oikeus tuulaakimaksujen kantamiseen kuuluu vain tullikamarikaupungeille, jää osa kaupungeista kokonaan ilman korvausta em. tehtävien hoitamisesta, joiden aiheuttamat menot ovat lisäksi eri suuruisia eri kaupungeissa. Erotuksen joutuvat veronmaksajat maksamaan kunnallisveroina. Myöskin eduskunta on kiinnittänyt huomiota tähän kysymykseen, velvoittaen mm. v. 1950 hallituksen tutkimaan kysymystä tuulaakimaksujen epäoikeudenmukaisuudesta. Aloitteentekijän käsityksen mukaan olisi asian ainoa oikea ratkaisu se, että valtio ottaisi omat tehtävänsä hoitaakseen kaupungeissa samalla tavalla kuin kauppaloissa ja maalaiskunnissa. Tämän vuoksi olisi käännäyttävä Kaupunkiliiton ja Satamaliiton puoleen ja kehoitettava niitä ryhtymään toimenpiteisiin kaupunkien vapauttamiseksi velvoituksista, joita niille on asetettu tuulaaki-

maksujen vastikkeeksi. Satamalautakunnan ilmoituksen mukaan on Suomen Satamaliittosisäasiainministeriön aloitteesta v. 1955 asettanut komitean, joka tutkii tuulaakikysymystä. Komitean jäsenenä on mm. sisäasiainministeriön edustaja ja odotetaan sen saavan työnsä päätökseen kertomusvuoden loppuun mennessä, joten asia on jo kaikkien satamakaupunkien yhteisen järjestön käsiteltävänä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. riittäväksi selvitykseksi (13. 6. 625 §, 24. 10. 872 §).

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään yleisten töiden pääluokan luvun Kadut ja tiet määrärahoista Muut sillat enintään 300 000 mk Kulosaaren sillan käyttöön ja korjauksiin (21. 11. 973 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään v:n 1953 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan Kadut ja tiet -luvun siltojen siirtomäärärahasta Lauttasaarenkadun sillan rakentamiseen ja v:n 1955 talousarvion vastaavalle tilille Fredrikinkadun sillan rakentamiseen varatuista määrärahoista vastaavasti jäljellä olevat 20 mmk ja 2.2 mmk sekä tarpeellisen määrän vm. tilille Lauttasaaren sillan leventämistä varten varatusta määrärahasta Naurissaaren sillan rakentamista varten (7. 11. 922 §).

Siltavuorenrannan ja Hakaniemenrannan välisen uuden sillan paikka vahvistettiin asemakaavaosaston piirustuksen n:o 4006 mukaiseksi (7. 3. 236 §).

Katajanokan I varastorakennuksen piirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkitehtien Cedercreutzin ja Railon laatimat, 4. 12. tarkistettut Katajanokan I varastorakennuksen piirustukset tullihallituksen esittämin muutoksin ja ehdoin. Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään piirustuksiin myöhemmin mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvat muutokset (19. 12. 1 077 §).

Raiteenpitojärjestelmän hyväksyminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä mietinnön n:o 5 liitteenä olevan raiteenpitojärjestelmän siten, että 1. b) kohta muutettaisiin seuraavaksi:

Kohdan 1. a) mukaiset rakennuskustannukset sisällytetään raidekujaan rajoittuvien tonttien hintoihin ja jaetaan tonttien kesken niiden alojen mukaisessa suhteessa. Jos raidekujaalla on avokuormausraide, niin raidekujaan rajoittuvien tonttien kesken jaettava pääraiteen kustannusten määrä supistuu avokuormauspaikan pituuden ja tonttien yhteispituuden suhdetta vastaavasti. Avokuormausraiteen osuus sisällytetään asianomaisen teollisuus- ja varastoalueen muiden kuin raidekujaan rajoittuvien tonttien hintoihin. Jos asemakaavaa vahvistettaessa asianomaisella teollisuus- ja varastoalueella on yksityisomistuksessa oleva tontti, niin se otetaan lukuun jaossa ja sen raiteenkäyttöoikeuden saamisen edellytyksenä on vastaavan kustannusosuuden suorittaminen. Jos raidekujaan sisällytetään tällaisen tontin yksityisraide pääraiteeksi tai avokuormausraiteeksi, niin muiden tonttien saajat ovat velvolliset lunastamaan osuutensa tontin saannin yhteydessä. Jos raidekuja on leveämpi kuin kolmikaistainen ja ylittävä kaistamäärä palvelee kauttakululiikennettä, niin ylittävien kaistojen kustannuksilla ei rasiteta tontteja. Asemakaavan mukaisia raiteiden tieristeilyjä ei lueta rakennuskustannusten osalta raiteisiin kuuluviksi (22. 2. 169 §, khn mtö n:o 5).

Tonttien vuokraaminen. Satamalautakunta oikeutettiin vuokraamaan asemakaavaosaston piirustukseen n:o 4027 merkitty, kortteleista n:o 160 ja 191 muodostettava n. 3 000 m²:n suuruinen tontti Oy. Gustav Paulig Ab:lle v:n 2005 loppuun seuraavilla ehdoilla:

1) tonttia on käytettävä pääasiassa tuonti- tai vientitavarain varastona sekä näiden tavarain jalostamiseen ja käsittelyyn läheisesti liittyvän toiminnan paikkana;

2) tontin vuokra on 500 mk/m² vuodessa indeksiehdoin (lokakuu 1951 = 100);

3) tontille on ennen vuoden 1958 loppuunkulumista rakennettava tontin käyttötarkoituksen mukaisia rakennuksia vähintään 15 000 m³ sekä ennen vuoden 1965 loppuunkulumista lisäksi 20 000 m³ sillä ehdolla, että vuokraaja on velvollinen suorittamaan ensimmäisen rakentamisvelvollisuuden täyttämättä jättämisestä yhden vuosivuokran suuruisen ja toisen rakentamisvelvollisuuden täyttämättä jättämisestä kahden vuosivuokran suuruisen korvauksen kunakin vuonna sen vuoden loppuun saakka, jolloin sanottu velvollisuus on täytetty, minkä lisäksi vuokraoikeus voidaan julistaa menetetyksi, ellei ensimmäistä rakentamisvelvollisuutta ole määrääjässä täytetty;

4) vuokraaja on velvollinen pitämään kunnossa ja puhtaana tontin katualueet;

5) vuokraajalle myönnetään vapaa siirto-oikeus.

Lisäksi satamalautakunta oikeutettiin määräämään muut tavanmukaiset vuokraehdot.

Vielä kaupunginvaltuusto päätti, että vuokrattava alue määrätään satamalautakunnan hallintoon siirtämällä satama-alueen raja vuokrattavan korttelin ja sen länsireunaan suunnitellun puistovyöhykkeen väliselle rajalle (21. 3. 288 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Oy. Ford Ab:lle 31. 3. 1990 saakka 2 400 m²:n suuruisen tontin n:o 5 korttelista n:o 236 elinkustannusindeksiin sidotusta 23: 50 mk/m² vuosivuokrasta (päätöksentekohetkellä 279: 65 mk/m²) siten, että perusvuokra vastaa indeksiluku 1933 = 1 000, sekä pääkohdittain saman korttelin tontin n:o 1 vuokraehdoilla, kuitenkin siten täydennettynä, että vuokralaisen velvollisuuksiin kuuluu katualueen puhtaanapitovelvollisuuden lisäksi myös kadun kunnossapito ja että kaupungille pidätetään oikeus rakentaa tonttiin liittyvät kadut kaupungin sopivaksi katsomana ajankohtana sekä lisäksi sillä ehdolla, että yhtiö rakentaa joko samasta korttelista vuokraamalleen tontille n:o 1 tai nyt vuokrattavalle tontille n:o 5 vuosien 1956—1957 aikana rakennuksia yhteiseltä pinta-alaltaan 2 800 m² (21. 3. 287 §).

Erään öljyvarastoalueen vuokrauksen raukeaminen. Merkittiin tiedoksi, että Oy. Victor Ek Ab., Oy. Algol Ab., Hiilentuonti Oy. ja Ab. Lars Krogius & Co Oy. ovat ilmoittaneet muuttuneiden olosuhteiden takia luopuvansa v. 1955 (ks. s. 77) sopimastaan Laajasalon erään öljyvarastoalueen vuokrauksesta (30. 3. 526 §).

Ruoholahden eräiden tonttien vuokraehtojen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1952 tekemäänsä päätöstä, joka koski Ruoholahden kortteleista n:o 791—794 Helsingin satamaa käyttäville tuonti- ja vientiliikkeille vuokrattujen tonttien vuokraehtojen vahvistamista, siten että satamalautakunnalla on oikeus tarvittaessa myöntää poikkeuksia näistä kortteleista vuokrattavien varastorakennustonttien rakentamisvelvollisuuden määrään ja aikaan nähden (10. 10. 814 §).

Seuraavat aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:
vt Vanhasen ym. aloite autotallin tai varastotilojen rakentamisesta Kulosaaren sillan alle (19. 9. 765 §) sekä

vt Orkon pyykkilaitureiden kunnostamista ym. koskeva aloite (10. 10. 826 §).

13. Teurastamo ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamon järjestyssääntöjen hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin teurastamon järjestyssäännöt kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti (25. 1. 59 §, khn mtö n:o 1, kunn. as. kok. n:o 18).

Teurastamon eräiden maksujen ja taksojen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi jäljempänä mainittujen taksojen ja maksujen muutokset kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti: navettamaksut; jäähdytysmaksut; jäähdytyskoppien vuokrat; myynti-, vintturi- ja punnitusmaksut tukkuhallissa ja syväjäädäytämässä sekä siipikarjanteurastusosaston maksut (19. 12. 1 076 §, kunn. as. kok. n:o 161—164).

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa teurastamon 27. palkkaluokkaan kuuluvan käyttöpäällikön viran 29. palkkaluokan käyttöinsinöörin viraksi 1. 1. 1957 lukien. Korotetun palkan suorittamista varten myönnettiin 88 080 mk yleisen kunnallishallinnon päluokkaan kuuluvista ao. määrärahoista (19. 12. 1 059 §).

Määrärahat. Tuloa tuottavien pääomamenojen päluokkaan kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettiin 1 284 203 mk:n lisämääräraha teurastamon syväjäädäytämön I kerroksen jäähdytyshuoneiden 101—103 varustamiseksi ilmanjäähdyttimillä (11. 4. 379 §).

14. Teollisuuslaitoksia koskevat asiat

Kassa- ja tilivirasto. Kaupunginvaltuusto päätti pidättää teollisuuslaitosten kassa- ja tiliviraston mittarinlukijan Tage Häggmanin virkansa toimittamisesta 22. 12. 1955 alkaen ja tehdä siitä ilmoituksen Uudenmaan lääninhallitukselle. Samalla kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa asiasta poliisilaitokselle toimenpiteitä varten (29. 8. 703 §).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti valita vesilaitoksen toimitusjohtajan virkaan dipl. ins. Eino Kajasteen sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen vahvistamaan vaalin